

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІОЛОГІЯ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Політологія
Тривалість викладання	1 семестр
Заняття:	
I чверть	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
II чверть	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні заняття	3 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/>

Інші додаткові ресурси:

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта

Інформація про викладача:

	Колісник Лариса Олексіївна (лекції, практичні заняття) Посада: доцент кафедри історії та політичної теорії, завідувач аспірантури і докторантури Вчене звання: доцент Вчений ступінь: кандидат соціологічних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/osin.php
	Е-mail: kolisnyk.l.o@nmu.one
	Кабінет: пр. Д.Яворницького, 19, корп. 5, кімн. 29

1. Анотація до курсу

Підготовка фахівців політологів можлива при опануванні, серед інших, дисципліни «Соціологія», яка фокусується на формуванні у студентів соціологічного підходу до аналізу і прогнозуванню явищ і процесів, що відбуваються в українському суспільстві, засвоєнні практичних навичок вирішення проблем суспільної взаємодії в особистій та професійній сферах, використанні отриманих теоретичних і практичних знань у майбутній професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування наукового підходу до розуміння різних аспектів життєдіяльності суспільства шляхом надання студентам відповідних знань і компетенцій у галузі «Соціологія», виходячи з позицій системності та соціологічного аналізу.

Завдання курсу:

- засвоєння базових категорій соціологічної науки;
- отримання знань з теоретико-методологічних та емпіричних аспектів соціології у просторі класичних надбань та сучасних тенденцій;
- опанування наукового підходу до аналізу соціальних явищ та процесів сучасного суспільства;
- набуття навичок самостійного аналізу та пошуку можливих шляхів вирішення соціальних проблем.
- ознайомлення з особливостями проведення емпіричних соціологічних досліджень та набуття навичок роботи з соціологічними даними.

3. Результати навчання:

Розуміти соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії базових особливостей реалізації влади.

Застосовувати теорії та методи прикладної політології, розробляти програму та виконувати дослідження з використанням сучасних методів технологій та інструментарію.

Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Соціологія як наука, її предмет і методи
2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США та в Україні
3. Категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат
4. Поняття соціального інституту. Види та функції соціальних інститутів
5. Політична культура та політична поведінка.
6. Соціальні відносини та соціальна взаємодія
7. Соціальна стратифікація: соціально-економічний та гендерний виміри
8. Програма та етапи соціологічного дослідження для аналізу первинних та вторинних джерел
9. Якісні методи дослідження та презентація їх результатів
10. Кількісні методи дослідження та презентація їх результатів
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Соціологія як наука, її предмет і методи
2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи, США та в Україні
3. Категорійно-поняттєвий та аналітично-дослідницький апарат
4. Поняття соціального інституту. Види та функції соціальних інститутів
5. Політична культура та політична поведінка.

6. Соціальні відносини та соціальна взаємодія
7. Соціальна стратифікація: соціально-економічний та гендерний виміри
8. Програма та етапи соціологічного дослідження для аналізу первинних та вторинних джерел
9. Якісні методи дослідження та презентація їх результатів
10. Кількісні методи дослідження та презентація їх результатів

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт корпоративної пошти (student.i.p.@nmu.one) на office 365.

Дистанційна платформа Moodle.

Використовуються лабораторне та мультимедійне обладнання кафедри історії та політичної теорії, дистанційна платформа Microsoft Teams.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за два теоретичні модулі (кожен з них оцінюється максимально на 20 балів) та оцінок за виконання індивідуальних робіт (5 робіт сумарною оцінкою 60 балів).

Отримані бали за модульний контроль та індивідуальні завдання додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Залік відбувається у формі письмового роботи, білети для підсумкового контролю включають 20 тестових запитань. Правильна відповідь на всі запитання тестової частини оцінюється у 100 балів. Максимальна кількість балів за залік - 100.
Індивідуальні завдання	Максимально оцінюються на 60 балів при своєчасній здачі, 30 балів при несвоєчасній здачі.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку). Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

Рівень, рейтингова шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння і навички
Високий, 90–100, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 82-89; 74-81; дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 64-73, 60-63 задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити

	та їх відмінність, може записати окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	метод її розв'язання.
Низький, 0-59, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Соціологія» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=693>

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Соціологія» <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=693>

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти можуть додатково отримати до 10 балів за виконання додаткової самостійної роботи за курсом, наприклад виконання індивідуальних завдань за додатковою темою – завдання пропонуються викладачем, підготовка доповіді і участь у студентських наукових конференціях за темою курсу, розробка програмного забезпечення при виконанні індивідуальних завдань, підготовка методичних матеріалів і презентацій.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на скриньки корпоративної пошти. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Соціологія».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

- 1 Гіденс Е. Соціологія. /пер. з англ. В.Шовкун, А. Олійник. – К.: Основи, 1999. – 726с.
- 2 Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / В. В. Кривошеїн, О. Ю. Висоцький, В. В. Ніколенко та ін.; за заг. ред. професора В. В. Кривошеїна. – Том 1. – Д.: Видавництво ЛізуновПрес, 2018. – 292 с.
- 3 Полтораки І.С., Колісник Л.О., Лаптурова Я.О. Соціологія. Навч.посібник. – Д.: Національний гірничий університет. 2008. – 112 с.
- 4 Соціологія. Підручник. За ред. Проф. В.Г. Городяненко. - 3-тє вид., перероблене доповнене. - К., 2008.
- 5 Студент ХХІ века: социальный портрет на фоне общественных трансформаций : монография ; под общ. ред д.ист.н. В.И. Астаховой. – Харьков, Издательство. НУА,2010. – 401 с.
- 6 Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник. Батаєва К., Іванов В., Коритнікова Н.; за заг.ред. Костенко. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. - 416 с.
- 7 Piotr Sztompka. Socjologia zmian społecznych.Wydawnictwo Znak. Kraków 2007.
- 8 Wiedza o społeczeństwie. Zbiór zadań. Wydawnictwo edukacyjne Zofii Dobkowskiej. Warszawa, 2009. – 120 s.

Додаткові

1. Марценюк Т. «Захисники галактики»: Влада і криза в чоловічому світі. – Київ. Видавничий дім «Комора», 2020. 256 с.
2. Основи політичної соціології. Навчальний посібник для студентів соціогуманітарних спеціальностей. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015, 252 с.
3. Стрельник О. Турбота я робота. Материнство у фокусі соціології. Критика. Київ. 2017, 283 с.